

Krátce k (ne)ústavnosti jednoho omezení práva pokojně se shromažďovat

Rostislav Vrzal*

I. Úvodem

Sport tvoří od nepaměti významnou součást života v naší zemi a jeho historie je v návaznosti na to protkána řadou událostí rozličného významu. Ať národnostně povzbudivých v podobě nezapomenutelných soubojů na hokejovém kluzišti mezi okupovaným československým Davidem a rozpínavým sovětským Goliášem, politicky významných, když mistrovství světa v kopané v Itálii v roce 1990 významně urychlilo uzavření dohod o zrušení, resp. výrazném omezení, vízové povinnosti pro československé občany při cestách do Itálie¹ a Rakouska², nebo prostě jen nádherných, posunujících hranice lidských schopností. Mezi posledně jmenované jistě patří úžasné výkony atletů všech zaměření, kteří systematicky bourali jednu hranici času či vzdálenosti za druhou.

* JUDr. Rostislav Vrzal, právník, Česká televize, Televizní studio Brno, externí doktorand Katedry ústavního práva a politikologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Brno.

¹ Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 223/1990 Sb., o Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Italské republiky o vízových otázkách. Dohoda byla podepsána v Římě dne 29. března 1990, přičemž v platnost vstoupila dne 29. května 1990, tedy jen několik dnů před začátkem mistrovství světa v kopané konaného od 8. června 1990.

² Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 70/1990 Sb., o Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zrušení vízové povinnosti. Dohoda byla podepsána ve Vídni dne 18. ledna 1990, přičemž v platnost vstoupila dne 1. února 1990.

O to smutnější je skutečnost, že země, která dala světu v této oblasti běžecské legendy Emila Zátopka či Jarmilu Kratochvílovou, rychlobruslařské eso v podobě Martiny Sáblíkové, hvězdného oštěpaře Jana Železného, světového rekordmana v desetiboji Romana Šebrleho, popřípadě nejčerstvěji evropskou atletku roku Zuzanu Hejnovou, ale i mnoho dalších, sama neurazila v pomyslném závodu za maximálním možným standardem základních práv ani za více jak dvacet let od převratných listopadových změn vzdálenost pouhých 100 metrů.

Součástí právního řádu České republiky je totiž prakticky po celou tuto dobu ustanovení § 25 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů³ (dále v textu jen „zákon o Ústavním soudu“), jež zní „**Zakazují se shromáždění v okruhu 100 m od budov Ústavního soudu nebo od míst, kde Ústavní soud jedná.**“, které navíc, jak jsme se přesvědčili v nedávných dnech, dokonce veřejná moc hodlá uplatňovat v praxi.

Účelem tohoto článku je krátce upozornit na možnosti a limity, které v souvislosti s tímto ustanovením veřejná moc pro svoji činnost má, a rozebrat především ústavní aspekty dané jednoduché úpravou. To vše samozřejmě nejen ve vazbě na dále uvedený konkrétní pří-

³ Tato úprava obsahově navazuje na dřívější ustanovení § 14 zákona FS č. 491/1991 Sb., o organizaci Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky a o řízení před ním, ve znění pozdějších předpisů. Současně samozřejmě stále existuje notoricky známé a obsahově totožné ustanovení § 1 odst. 5 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů, vztahené k zákonodárným sborům, které však není předmětem tohoto článku, nicméně i na ně lze podle mne plně vztáhnout závěry zde obsažené.

pad, nýbrž s obecnými dopady, neboť skutečnost je zde mnohem závažnější, než by se mohlo na první pohled zdát.

II. Skutkový základ

„Dnes to zní jako pohádka, co před stoletím bylo ještě skutečností. Hořkou, tvrdou skutečností. Poslední zoufalé vzepjetí rudých domorodců proti bílým dobytélům. Stále dál pronikali pionýři na Západ. V jejich stopách následovali dobrodruzi, bandité a desperáti ...“. Mimo jiné těmito slovy, sdělovanými podmanivým hlasem Jiřího Adamíry, začíná česká jazyková verze slavného filmu *Vinnetou* z dílny proslulého režiséra Haralda Reinla.

Možná však tento věhlasný představitel poválečné německé kinematografie, stejně jako vynikající tvůrce působivého českého znění tohoto úspěšného snímku, netušil, jak nadčasová tato slova jsou. I my totiž můžeme jen doufat, že se nám jednou jako pohádka bude zdát to, co v roce 2013 je v České republice ještě skutečností. Hořkou, tvrdou skutečností. Poslední zoufalé vzepjetí zastánců svobody veřejného prostoru proti jeho dobytélům. Stále dál vracejí nás autokratické síly na Východ. V jejich stopách následují plíživí cenzoři, mocnější uchvatitelé a otroci nevědomosti. Ne, nemám v úmyslu toliko parafrázovat slova klasika stříbrného plátna. Zamýšlím jen poukázat na to, že jediné, co se mění, jsou dobové kulisy. Ve zbytku jde neustále o jedno a totéž, totiž o ochranu životně důležitých zájmů v lidské společnosti.

Dne 3. června 2013 v odpoledních hodinách zasedalo plénum českého Ústavního soudu, které mělo na programu vyhlášení nálezu⁴ ve věci, jež svojí politikou, společenskou, finanční, ale i obecně právní, kontroverzností podle mého názoru nemá v polistopadové epoše obdoby. Konkrétně v kauze tzv. církevních restitucí, která ostřími svých četných otazníků doslova rozetnula celou společnost na dva nesmiřitelné tábory.

V souvislosti s tím se tak před sídlem Ústavního soudu shromáždila skupina fyzických osob, které vyjadřovaly, či spíše měly v úmyslu vyjádřit, svůj postoj k této záležitosti zcela nepochybně veřejného zájmu. Tedy hodlaly využít prostřednictvím práva pokojně se shromažďovat rovněž ústavně zaručené svobody projevu, v čemž jim podle dostupných informací⁵ mělo být policejními silami zabráněno právě s odkazem na ustanovení § 25 zákona o Ústavním soudu, jenž podle ná-

zoru policie takové shromáždění v daném prostoru nemožňuje.

S ohledem na skutečnost, že shromážděných osob mělo být zhruba jen několik desítek, a navíc po přesunutí za onu „hranici svobody shromažďování“ jim již nemělo být ve výkonu jejich práv ze strany veřejné moci nijak bráněno, by se mohlo zdát, že se nestalo nic závažného, ovšem takový závěr by byl až příliš zjednodušený a předčasný.

Opomíjel by totiž, že zde nejde toliko o práva malé skupinky jedinců, vykonatelná navíc skutečně bez překážek o malý kus dále, nýbrž o jasný důkaz, že pro veřejnou moc představuje pokojné shromažďování a jeho prostřednictvím realizovaná neméně důležitá svoboda projevu ještě stále závažné riziko infekce, kvůli němuž je nutné preventivně vytvářet jakýsi novodobý „cordon sanitaire“. Tedy prostor, v němž bez opravdu relevantního důvodu veřejná moc jednoduše nepřipustí, aby byla kýmkoli „rušena“ ve svém působení.

III. Z pohledu jednoduchého práva

Mohu-li čerpat z veřejně známých informací, pak účastníci onoho, podle policejních představitelů nezákonného, shromáždění, spořádaně uposlechli výzvy policistů a přemístili se mimo příslušný stometrový okruh, situace tedy skončila bez nutnosti policejního zákroku. Připusťme však nyní coby hypotetickou situaci, že by účastníci jednoduše odmítli místo opustit a pokračovali by v pokojném shromáždění. V takovém případě by policie zřejmě po marné výzvě k ukončení shromáždění přikročila k použití některého ze svých donucovacích prostředků, jak se nakonec v minulosti před brněnskou budovou strážce ústavnosti již stalo⁶.

Za dané legislativní situace však takový případný zásah představuje značný problém, neboť skutečnost, že zákon o Ústavním soudu zde shromáždění zakazuje, nestačí sama o sobě k tomu, aby proti shromážděným osobám bylo mocensky zakročeno. Striktně formálně vzato tyto osoby sice porušily zákon, dopustily se totiž jednání, které právní norma zakazuje, ovšem lze proti nim použít faktické mocenské nástroje v podobě nuceného ukončení shromáždění jen za toto porušení, popřípadě je za ně dokonce postihnout prostřednictvím správních či jiných sankcí?

Ve vztahu k obojímu jsem toho názoru, že nikoli, neboť § 25 zákona o Ústavním soudu sám takový zá- krok nemožňuje a současně neobsahuje žádnou sankci, jíž by bylo možno za konání shromáždění před Ústav-

⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 3. června 2013 sp. zn. Pl. ÚS 10/13, vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 177/2013 Sb.

⁵ O tomto aspektu problematiky církevních restitucí informovala ve svém zpravodajství např. Česká televize, blíže na <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10122427178-udalosti-v-regionech-brno/313281381990603-udalosti-v-regionech/> [citováno 30. června 2013].

⁶ Jednalo se v listopadu 1995 o poklidný protest tří fyzických osob, přičemž policisté naprosto nepochopitelně přikročili k předvedení těchto osob, navíc za použití velmi hrubé síly, ač to v dané situaci nebylo nejen oprávněné, ale zejména ani potřebné.

ním soudem uložit, toliko odkazuje v poznámce pod čarou na zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (dále v textu jen „shromažďovací zákon“). Nicméně poznámka pod čarou není jak podle judikatury Ústavního soudu⁷, tak i podle respektované ústavní doktríny⁸ součástí legislativního textu a tím logicky nemůže být ani závazným vodítkem pro lidské chování, proto z ní podle mého názoru na použitelnost shromažďovacího zákona usuzovat nelze.

Přesto však shromažďovací zákon na danou oblast dopadá, a to na základě jeho podpůrného užití ve vztahu k zákonu o Ústavním soudu, neboť ten logicky neupravuje veškeré potřebné aspekty výkonu shromažďovacího práva. I v tomto případě však samo o sobě shromáždění osob v zakázaném prostoru nenaplní podmínky pro vrchnostenský zásah. Samotný fakt, že shromáždění bylo zakázáno, totiž nedostačuje k tomu, aby bylo podniknuto mocenské opatření k jeho ukončení, jak nakonec s odkazem na již ustálenou rozhodovací praxi soudů potvrzuje i uznávaná část ústavně právní vědy⁹. Tento přílehlavý závěr nutno z mého pohledu vztáhnout nejen na shromáždění, u kterého k zákazu došlo ze strany příslušného orgánu po jeho ohlášení, ale též na shromáždění, jehož zákaz případně stanoví přímo zákon.

Nebylo by totiž jistě správné a ústavně obhajitelné, aby panoval dvojí režim, kdy správní orgány jsou vázány poměrně striktními mantinely, v jejichž mezích se mohou při odůvodnění zákazu konkrétního shromáždění pohybovat, zatímco moc zákonodárná by jednoduše určila bez dalšího plošný zákaz všech shromáždění, aniž by sama uvedla relevantní důvod pro takové opatření. Proto podle mne není možné aplikovat izolovaně § 25 zákona o Ústavním soudu a pouštět ze zřetele i ustanovení shromažďovacího zákona.

Jeho již výše zmíněné podpůrné užití znamená pak rovněž nutnost přihlížet k podmínkám, za nichž je možné shromáždění zakázat, resp. zde spíše rozpustit, když zakázáno již ze zákona je, přičemž ustanovení § 25 zákona o Ústavním soudu je jen jednou z takových podmínek. K ní ovšem přistupují nutně i podmínky vymezené v ustanovení § 10 shromažďovacího zákona, jejichž naplnění vedle možnosti shromáždění po jeho oznámení zakázat ještě před jeho konáním současně odůvodňuje i postup příslušného orgánu podle § 12

⁷ Např. náleží Ústavního soudu ze dne 5.9.2000 sp. zn. I. ÚS 86/99, kde dále Ústavní soud připomíná i jiná rozhodnutí, v nichž vyslovil stejnou myšlenku o nenormativní povaze poznámek pod čarou, které nejsou součástí právního předpisu.

⁸ Např. Filip, J. Poznámky pod čarou jako problém legislativy a judikatury. Právní rozhledy, 1999, k dispozici v databázi systému ASPI pod identifikačním číslem LIT20225CZ [citováno 30. června 2013].

⁹ Např. Šimíček, V. In Wagnerová, E., Šimíček, V., Langášek, T., Pospíšil, I. a kol. Listina základních práv a svobod. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012, s. 461.

shromažďovacího zákona, tedy rozpuštění shromáždění již konaného.

Bude-li pak skutečný účel shromáždění, byť zakázaného, lhotejno zda úřadem po jeho ohlášení¹⁰ či a priori zákonem, ústavně konformní, je třeba vyčkat, zda se účastníci shromáždění nedopustí jiného protiprávního jednání. Typicky omezování svobody pohybu kolemjdoucích, útoků na osoby či majetek, blokování přístupu do budovy Ústavního soudu a podobně, popřípadě hrubé neslušnosti, jimiž by byla již naplněna skutková podstata některého z deliktů jednání a byl by zde důvod pro mocenský zásah, ať proti jednotlivcům či proti shromáždění jako takovému.

Bez takové „doprovodné“ protiprávnosti však chybí důvod pro jakýkoli zákrok, což nicméně, jak je patrné z historických zkušeností, nikterak neznamená, že nedojde k výzvě policejního orgánu směrem k ukončení shromáždění. Zde nepochybně platí, že je třeba uposlechnout i výzvy, s níž její adresát nesouhlasí, nejde-li o zjevný exces¹¹. Neuposlechnutí výzvy je pak, vedle následného faktického zásahu k jejímu vynucení, standardně posuzováno jako přestupek proti veřejnému pořádku¹², platí ovšem, že i v takových případech by se zkoumala společenská nebezpečnost jednání.

V sankčních ustanoveních shromažďovacího zákona navíc nenajdeme žádnou skutkovou podstatu přestupku či jiného deliktu, jíž by bylo ze strany pouhých účastníků shromáždění, byť zakázaného, možno samotnou účastí na něm naplnit. Jediný případ, který by zde připadal v úvahu, by byla odpovědnost pořadatele takového shromáždění, pokud by je i přes zákaz pořádal, sluší se ovšem zdůraznit, že rovněž takové přestupkové jednání by bylo nutno posuzovat co do jeho společenské nebezpečnosti.

¹⁰ Zde může jít např. o shromáždění, jehož účastníci sice porušili úřadem vydaný zákaz a navzdory němu se shromáždili, nicméně fakticky neporušují zákony, např. jen tiše protestují proti podle nich chybnému zakazu, popřípadě původní „závadný“ účel nahradil jiný, ústavně aprobovaný. Pak je samozřejmě otázkou, zda se ještě jedná o shromáždění zakázané nebo nové neohlášené, ovšem polemika na toto téma již přesahuje možnosti a účel příspěvku. Mohou jistě zaznít námitky, že takto se proces vydávání zákazu stává nadbytečným, nicméně podle mne lze např. upuštění od nepřipustného účelu shromáždění a následné faktické konání shromáždění bez narušování chráněných zájmů jeho účastníky hodnotit jako úspěch veřejné správy. Ta zde totiž bez nutnosti zákroku funguje jako svým způsobem filtr, který signalizuje, co ještě pomyslně propustí, a co již nikoli.

¹¹ K různým dopadům neuposlechnutí výzvy příslušníka (obecní) policie zajímavě a odlehčeně např. Potměšil, J. Obecní policie – neuposlechnutí výzvy veřejného činitele, prokázání totožnosti, urážky a napadání strážníků obecní policie. Otázka a odpověď ze dne 15. 10. 2007. Svaz měst a obcí, 2007, k dispozici v databázi systému ASPI pod identifikačním číslem LIT31092CZ [citováno 30. června 2013].

¹² § 47 odst. 1 písm. a) zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, s možnou sankcí v podobě pokuty do 5000,- Kč.

Tuto problematiku považují za důležité pro úplnost krátce zmínit navzdory tomu, že pro naplnění podmínek opravňujících k rozpuštění shromáždění nemusí dojít ke spáchání přestupku či jiného deliktu. Je totiž nepochybné, že pokud zákonodárce na jedné straně zakáže určité jednání v přesvědčení o jeho škodlivosti, aniž by jej na straně druhé označil za společensky nebezpečné a tím deliktů s příslušnou sankcí, nelze než s lítostí upozornit, že se jedná o pomyslnou legislativní Hlavu XXII. Tím samozřejmě nijak nepléduji pro zavedení nových deliktů, naopak, uvítám řešení v podobě přehodnocení podobných z povahy věci diskutabilních a nefunkčních zákonů.

IV. Slovo má ústavní právo

Stěžejní dokument z oblasti ústavního pořádku České republiky, tedy Listina základních práv a svobod (dále v textu jen Listina¹³), samozřejmě umožňuje za určitých podmínek omezit i právo pokojně se shromažďovat, přičemž pravidla pro takové omezení normuje, vedle uvedeného logického limitu pokojnosti shromáždění, její článek 19 odst. 2. Proto se nyní blíže podívejme na to, zda v případě § 25 zákona o Ústavním soudu lze mít tyto podmínky za splněné.

První dílčí podmínkou je, že jakékoli omezení práva pokojně se shromažďovat musí být stanoveno zákonem, nikoli tedy snad právním předpisem nižší právní síly. Tato podmínka je splněna tím, že příslušné omezení určuje právě ustanovení § 25 zákona o Ústavním soudu, tedy právního předpisu stojícího v hierarchii norem na odpovídající úrovni.

Druhou dílčí podmínkou je skutečnost, že omezení se může týkat toliko shromáždění na veřejných místech, nikoli tedy v soukromí, pročez i v této části je třeba se přiklonit k závěru, že je zde učiněno kritériím nastaveným Listinou zadost. Prostor konkrétně před budovou Ústavního soudu v Brně na ulici Joštově je nepochybně prostorem veřejným, stejně jako jím bude každé jiné místo, kde bude strážce ústavnosti snad jednat, neboť si nelze prakticky představit, že by někdy mohlo jít o místo soukromého rázu.

Třetí dílčí podmínkou je pak nezbytnost takových opatření v demokratické společnosti pro některý z taxativně vypočtených účelů, kdy konkrétně se musí jednat o ochranu práv a svobod druhých, veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku a nebo bezpečnost státu. Osobně jsem však ve shodě s významnými reprezentanty vědy ústavního práva¹³ hluboce přesvědčen, že pod ani jeden z těchto účelů nelze podřadit ochranu jakékoli instituce jako takové, tedy ani Ústavního soudu, při-

čemž jelikož dané ustanovení Listiny tuto ochranu samotnou nezmiňuje, nelze po mém soudu než uzavřít, že jde o zásah do práva shromažďovacího, který není kryt ústavním pořádkem.

Nakonec je zde možno připomenout, že snad ani sám jednoduchý zákonodárce příliš nezkoumal, a tím ani nevěděl, co vlastně má být myšleno takto pojatým zákazem, neboť z důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona o Ústavním soudu¹⁴ jeho pohnutky nejsou příliš seznatelné. Toliko se zde hovoří o „významu Ústavního soudu a povaze jím projednávaných věcí“ jako o okolnosti vyžadující zajištění veřejného pořádku v daném prostoru. Takové odůvodnění však nelze mít za dostatečné s ohledem na zásadní dopad výsledného ustanovení a lze uzavřít, že zákonodárce si zde možná byl vědom marné snahy odůvodnit neodůvodnitelné, a proto setrval u takto lakonického konstatování.

V této souvislosti se nemohu nevyjádřit k samotnému názoru, že ustanovení § 25 zákona o Ústavním soudu je co do účelu podřaditelné pod tu část čl. 19 odst. 2 Listiny, která hovoří o ochraně veřejného pořádku. Podle mého názoru je takový závěr sám o sobě značně diskutabilní, když veřejný pořádek je ve vztahu k jednání Ústavního soudu dostatečně zajištěn v krajním případě např. obecnou a trestně právně vymahatelnou povinností nezasahovat do nezávislosti soudu¹⁵, ale i mnoha méně invazivními způsoby. Takto pojatá úprava je nepochybně dostatečně způsobilá vyvodit důsledky proti konkrétnímu jednotlivému narušiteli veřejného pořádku a není proto nutné předem takto zásadně omezovat ve vztahu k celé společnosti právo pokojně se shromažďovat a využít ústavně zaručené svobody projevu.

V návaznosti na to považují dále za nezbytné podotknout, že rozporovaná jednoduchá právní úprava by tak jako tak neprošla standardním testem proporcionality. V rámci jeho provádění by totiž, pokud už bychom přijali spornou tezi o způsobilosti plošného zákazu shromažďování přispět k dosažení legitimního cíle, tedy k ochraně veřejného pořádku, pak jednoznačně takový prostředek není potřebný s přihlédnutím k argumentaci v předchozím odstavci. Za této situace je pak již zcela bezpředmětným provádění třetího kroku, tedy hodnocení samotné proporcionality.

Čtvrtou dílčí podmínkou je absence jakéhokoli režimu povolování ze strany orgánů veřejné správy, což značí, že se nevydává žádné rozhodnutí kladného typu, tedy že se shromáždění povoluje, ale naopak v případě splnění podmínek se rozhodne opačně, tedy tak, že se shromáždění podle povahy porušení zákona zakazuje

¹³ Např. Wagnerová, E. In Wagnerová, E., Dostál, M., Langášek, T., Pospíšil, I. Zákon o Ústavním soudu s komentářem. Praha: ASPI, 2007, s. 85.

¹⁴ Tisk 276 z 1. volebního období (1993-1996) Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, dostupný např. z <http://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?O=1&T=276> [citováno 7. července 2013].

¹⁵ § 335 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

nebo rozpouští. V této části sice ustanovení § 25 zákona o Ústavním soudu není nastaveno tak, že by snad povolovací režim zakládalo, nicméně nelze k němu sáhnout ani reálně, tedy že by např. shromážděným osobám přítomná policie či jiná úřední osoba sdělila, že s ohledem na pokojnost shromáždění se toto „výjimečně povoluje“.

V. Závěrem

Na základě všeho výše shrnutého jsem pevně přesvědčen, že ustanovení § 25 zákona o Ústavním soudu není způsobilé obhájit svoji existenci a mělo by být k návrhu oprávněného subjektu zrušeno pro rozpor s ustanovením především čl. 19 odst. 2 Listiny, neboť není odůvodněno žádným z tam vypočtených účelů, k nimž lze přihlížet při omezování práva pokojně se shromažďovat.

Protiargument samozřejmě může znít, že lze toto ustanovení vyložit ústavně konformně, tedy že nepředstavuje zákaz absolutní, nýbrž podléhající stejným korektivům jako jiná shromáždění, což nakonec zmiňuji výše, nicméně tuto cestu evidentně není možno nastoupit. Veřejná moc totiž dosud vždy v takových případech prokázala, že jí takový výklad není vlastní, a to nejen ve vztahu k Ústavnímu soudu, ale i ve vztahu k Parlamentu České republiky, kde byly v minulosti dokonce preventivně vybudovány policejní bariéry proti možným protestům v souvislosti s projednáváním společensky velmi sledovaného okruhu právních norem¹⁶.

¹⁶ Např. 7. listopadu 2011 v souvislosti s otázkou přijímání reformních zákonů, blíže ke sporu o oprávněnost takových opatření např. na <http://zpravy.idnes.cz/policie-odmita->

Je tak po mém soudu jednoznačné, že jiná cesta než zrušení rozporovaného ustanovení se nenabízí, přičemž praktickým důsledkem, zvyšujícím právní jistotu jak nositelů, tak adresátů základních práv, bude fakt, že i shromáždění dnes považovaná za absolutně nepřipustná, se dostanou do běžného režimu shromáždění, která lze zakázat či rozpustit v případě splnění zákonných podmínek.

Summary

This contribution deals with one of the restrictions of the basic right to assembly, concretely with the prohibition of the assembly in the area of 100 metres from the Constitutional Court's buildings or from the place where this court acts. In my opinion, this prohibition is at variance with the constitutional order of the Czech republic, especially considering the limits for the activity of the simple legislator. In this article I would like to open the dispute about the solution of this quite a substantial problem, for example by abolition of this legal regulation.

komplot-sto-metru-od-poslancu-se-nesmi-demonstrovat-1px-/domaci.aspx?c=A111107_143456_domaci_js [citováno 7. července 2013], kde je navíc z připojeného leteckého snímku zřejmé, jak velké lokality se ve skutečnosti má daný stometrový okruh týkat, což jen dokládá skutečnou absurdnost a nedomyšlenost takového omezení.